

Když v postýlce usínáš...

První poválečné celostátní výstavy psů se konaly na konci června 1946 v Praze a v červenci v Brně. Náladu, která v té době v tehdejší Československu vládla nejen v kynologii, vystihuje článek z brněnské Rovnosti 23. 7.: „Po zeleném trávníku si pyšně vykračoval Achilles de Monte Carlo, menší postavou vynikal pár Ina of Marrymacher a Dandy z Obory, kterým sotva stačil křivonohý Agárek z Lumpíků.

Dočtli jste a v duchu se rozhodně tážete: Nová šlechta v lidové demokratické republice? Upokojte se! Tato šlechta je pevně přivázaná na řemínku a po generace se učila sloužit člověku.“ Výstavy všech plemen se podle některých pramenů zúčastnilo 250, podle dalších až 350 psů. V srpnu se konala První hraničářská výstava psů všech plemen v Liberci, v září Zemská výstava ve Zlíně.

Co se spolkového života týče, v prvních poválečných letech vyrovnávání účtů českých funkcionářů rychle navázali na tradici předválečného sváření a půtkářství. Přestože už v roce 1944 došlo k formálnímu sloučení České ústřední kynologické jednoty s Českomoravským kynologickým svazem, v praxi se toto sloučení v podstatě neprojevovalo. Jednota je nikdy neuznala. Pro přesnost v názvech: Po březnu 1939, kdy u nás byly dvě výše jmenované ústřední kynologické organizace, změnila původně Československá jednota se zřetelem k nastalému stavu svůj název na Česká ústřední jednota kynologická (ČÚJK), svaz se přejmenoval na Českomoravský kynologický svaz (ČMKKS).

Poválečná snaha sjednotit kynologii do jediné organizace znova otevřela spor mezi Československou ústřední jednotou kynologickou a Československým kynologickým svazem. Ze strany zástupců Jednoty byl na jaře 1947 vznesen požadavek, aby Československý kynologický svaz likvidoval kluby v něm sdružené a „dobrovolně“ vstoupil do Jednoty. „Likvidaci Svazu pokládá Jednota za nezbytně nutnou z hlediska morálního i národního, protože je to jediná cesta, jak smýti těžkou vinu kolaboranství, lpící na Svazu z doby okupace,“ stálo ve věstníku Kynologie ze 17. května. Členy Svazu však bylo příliš mnoho významných osobností... V dubnu 1947 proběhla přípravná jednání mezi Kynologickou jednotou, Jednotným svazem českých zemědělců, Svazem bezpečnosti, ministerstvem zemědělství, Čsl. kynologickým svazem a Svazem spolku chovatelů loveckých psů. V říjnu 1947 se v Praze sešla mimořádná valná hromada ČKS, která přijala toto usnesení: „Ať Československý kynologický svaz se přičiní o sjednocení všech kynologických složek, ať vytvoří samostatnou vrcholnou organizaci

kynologickou pro ČSR, a to ze všech kynologických složek, loveckých i neloveckých. Tento vrcholný orgán ať potom projedná otázku vstupu do Jednotného svazu českých zemědělců jako samostatná složka s vlastním rozhodováním.“ Do kynologie poprvé vstupuje také Svaz brannosti, pozdější Svaz pro spolupráci s armádou, Svazarm. Jeho „kolektivním členem“ se stala Kynologická jednota, od roku 1952 „reorganizovaná“ jako jeho „nedílná“ součást.

Podle odhadu tisku bylo na konci roku 1947 v ČSR chováno přes 400 tisíc psů. Počátkem roku 1948 byly zřízena kategorie „evidenčních psů“: Šlo o psy s výcvikem, kteří získali takzvanou „výcvikovou značku“. Zařazení do evidence znamenalo pro majitele zproštění od „daně přepychové a dávkové ze psů“.

Ke sjednocení československé kynologie v plánovanou Unii s jedním ústředním vedením, s jedinou plemennou knihou a jediným kynologickým časopisem, jak požadoval tajemník svazu zemědělců Zadrobílek, nikdy nedošlo. Slučování, rozdělování a „delimitací“ však čestí a slovenští chovatelé psů přežili v následujících desetiletích pod taktovkou komunistů ještě dost. Přežili dokonce i legendární svazarmovský návrh na vytvoření univerzálního jednotného služebního plemene. Exkurzi do více než stoleté historie českého kynologického života spolkového snad tedy nelze zakončit jinak než veršem ze svazarmovského časopisu počátku 80. let:

*„Když v postýlce usínáš,
stojí na hranici stráž.*

*Pobraničník se psem věrným,
chodí v noci lesem černým...“*

M. Císařovský

Feny německých ovčáků zařazené do výběrové třídy na celostátní speciální výstavě služebních ovčáckých psů dne 21. 7. 1946 v Brně; snímek je převzat z tehdejšího informačního oběžníku pro členy Československého klubu pro služební ovčácké psy Služební ovčák

Champion ČSR 1948

Vzácná, „téměř barevná“ fotografie šampiona ČSR pro rok 1948: německý ovčák Gauner vom Gernstenfeld OP I, nar. 2. 4. 1942, o. Egon von der Badener-Höhe, m. Dora vom Gerstenfeld, výška 61 cm, maj. R. Štoncer, Kyšice u Unhoště; tento pes získal v roce 1947 ocenění výborný na výstavě ve švýcarské Basileji. Na dlouhou dobu jako jeden z posledních, kteří se dostali za hranice komunistického Československa